

Vides komunikācijas instrumenti Liepājas pilsētas pašvaldībā: mērķgrupu sadarbība

Konference "Vides zinātne un izglītība Latvijā un Eiropā"

Mg. oec. Anžela Fomina andza212@inbox.lv,

Dr. biol. Māra Zeltiņa mara.zeltina@liepu.lv

Rīga, 24.10.2014

Saturs

1. Vides komunikācijas jēdziens un pētījuma problēmas aktualitāte
2. Pētījuma mērķis, uzdevumi un metodes
3. Pētījuma rezultāti
4. Secinājumi
5. Priekšlikumi
6. Literatūra un avoti

Vides komunikācija

(R. Ernšteins, 2011)

Vides komunikācija (VK) ir daudzpusējs informācijas apmaiņas un sadarbības paplašināšanas process, kurš sevī ietver un balstās uz četriem sekojošiem pamatelementiem:

- vides informācija,
- vides izglītība,
- sabiedrības līdzdalība un sadarbība,
- videi draudzīga rīcība.

Problēmas aktualitāte

Vides rīcības programma (VRP) Liepājai 2009 – 2014

- Definētās problēmas:

- nav pašvaldības vides informācijas, vides izglītības un iedzīvotāju iesaistīšanas plānošanas un līdzdalības mehānisma;

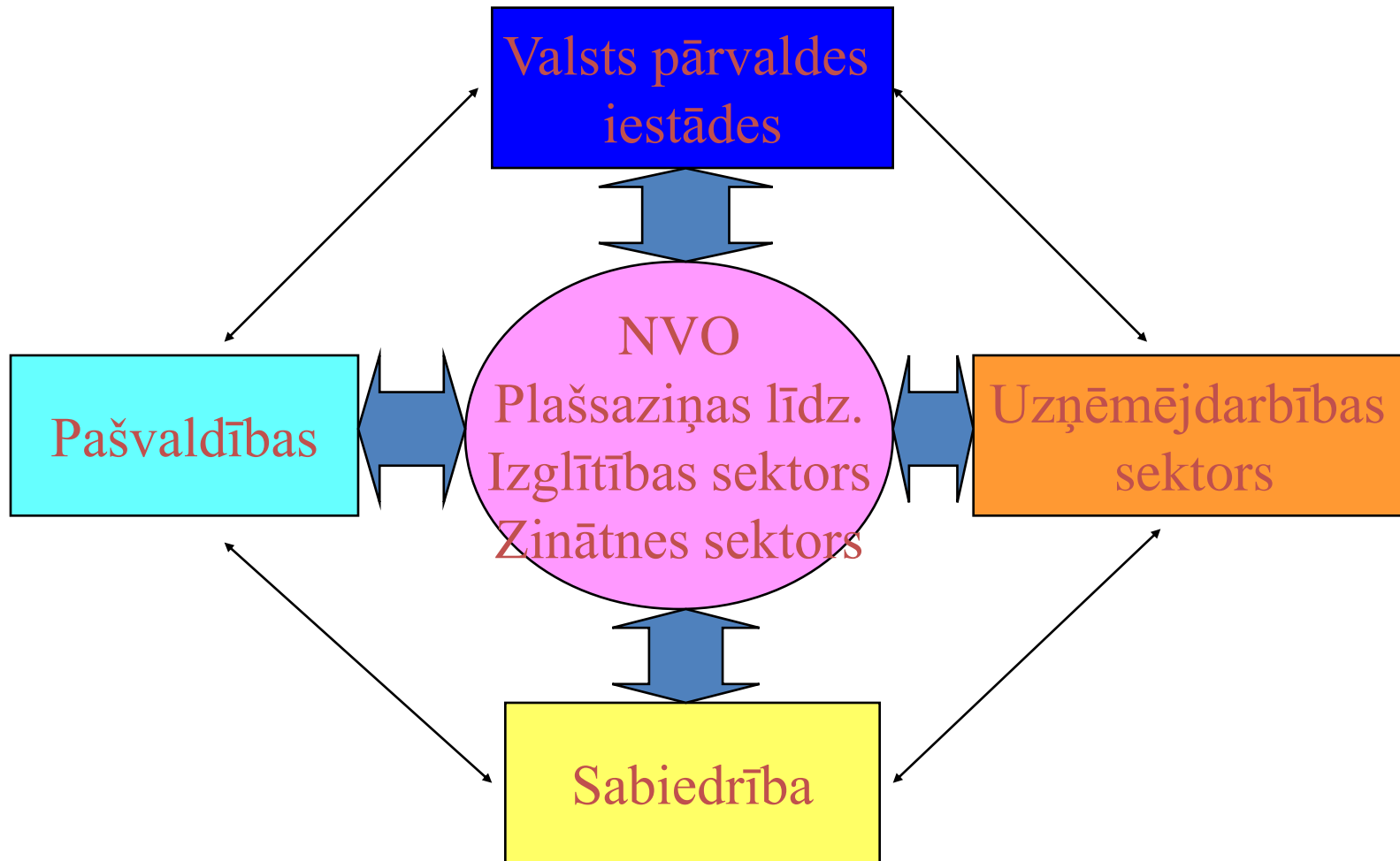
- zems sabiedrības līdzdalības līmenis.

- Plānotā rīcība:

- izstrādāt un īstenot vides komunikācijas rīcības programmu.

Vides komunikācijas mērķgrupas

(R. Ernšteins, 2011)

Pētījuma mērķis

- Izstrādāt priekšlikumus vides komunikācijas pārvaldībai, tādējādi veicinot vides komunikācijas mērķgrupu sadarbību Liepājas pilsētas pašvaldībā

Pētījuma uzdevumi

- Izzanalizēt zinātnisko literatūru;
- izanalizēt normatīvos dokumentus;
- aptaujāt vides komunikācijā iesaistīto pušu pārstāvjus ar intervijas un anketēšanas palīdzību;
- identificēt pozitīvās un negatīvās pazīmes Liepājas pilsētas pašvaldības vides komunikācijas mērķgrupu sadarbībā;
- izstrādāt priekšlikumus vides komunikācijas pārvaldībai.

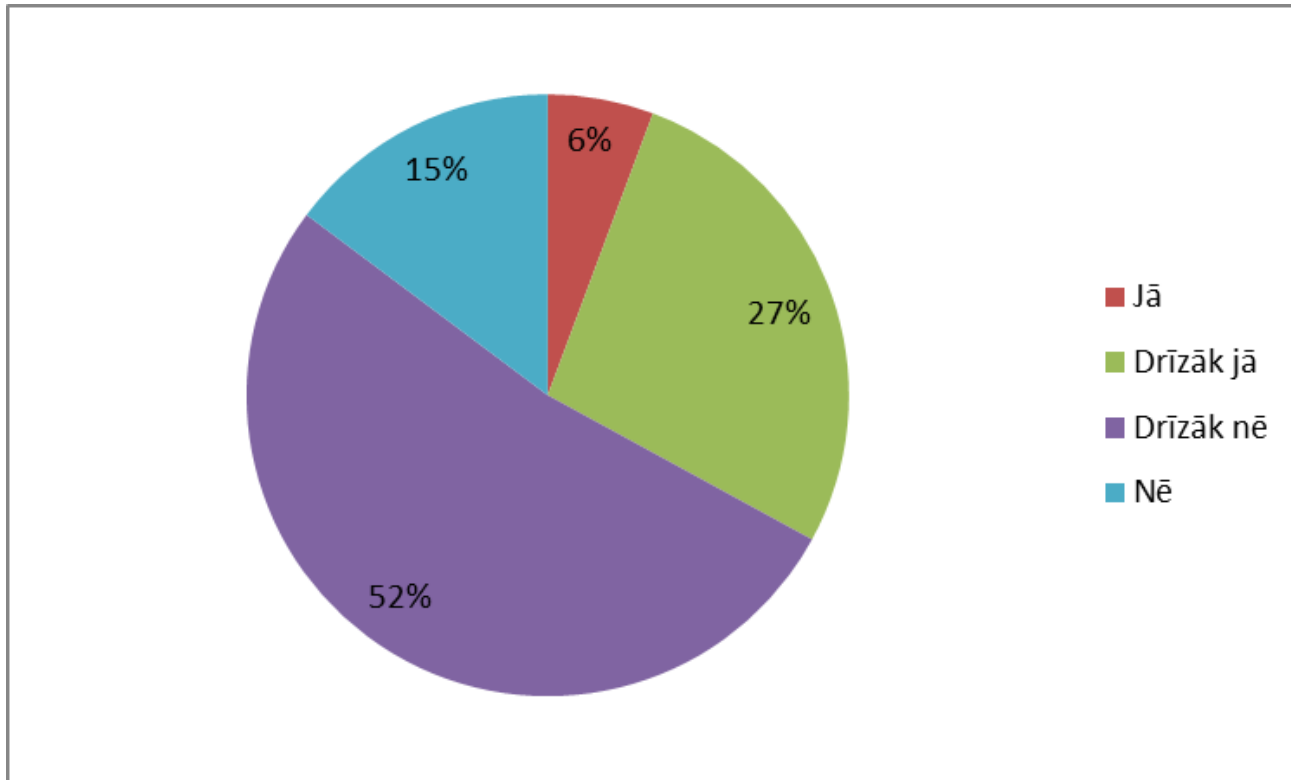
Pētījuma metodes

- Zinātniskās literatūras un dokumentācijas analīze;
- Liepājas pilsētas iedzīvotāju anketēšana;
- intervijas ar Liepājas pilsētas pašvaldības vides komunikācijā iesaistīto mērķgrupu pārstāvjiem;
- pētījuma datu apstrāde un analīze.

Aptaujas rezultāti (1)

Atbildes uz jautājumiem

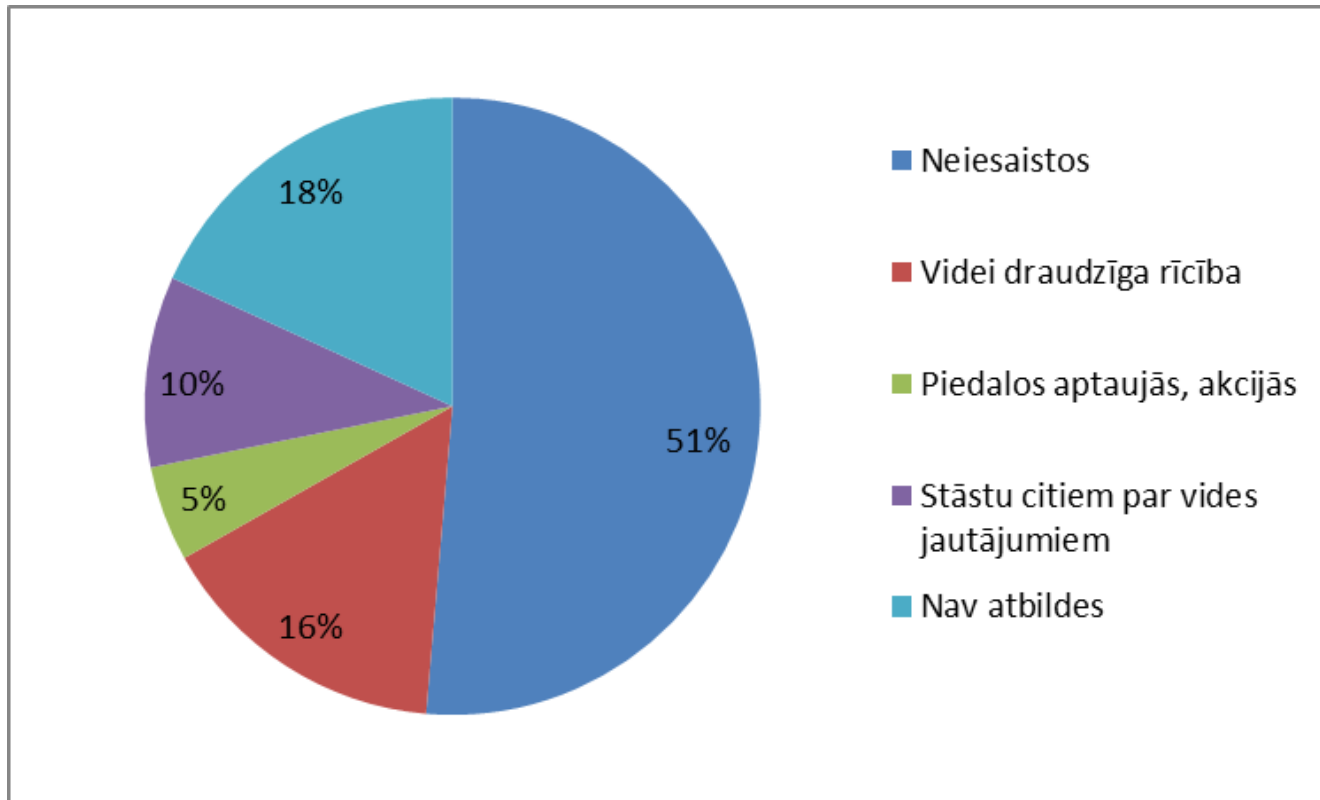
Vai Jūs vienmēr laikus saņemat jaunāko informāciju par vides jautājumiem Liepājā?

Aptaujas rezultāti (2)

Atbildes uz jautājumiem

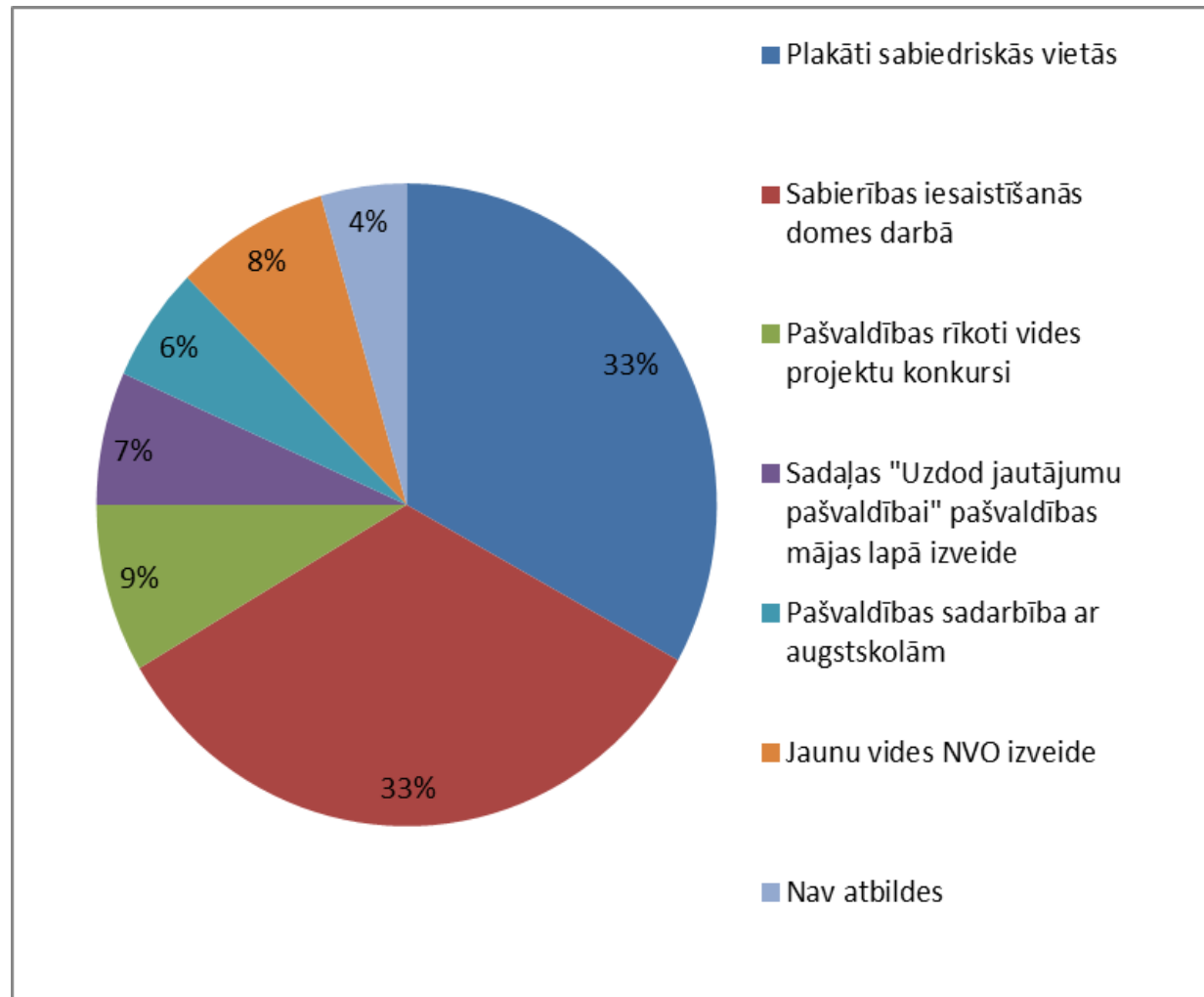
Kādā veidā Jūs iesaistāties vides jautājumu risināšanā Liepājā?

Aptaujas rezultāti (3)

Atbildes uz jautājumiem

Kādi ir Jūsu ieteikumi sabiedrības sadarbības ar pašvaldību veicināšanai vides jautājumu risināšanā?

Interviju rezultāti

Kritērijs	Pašvaldība	Masu mediji	Vides NVO
Iedzīvotāju aktivitātes vērtējums	Sabiedrība kļūst aktīvāka.	Līdzdalība varētu būt lielāka.	Iedzīvotāju līdzdalība nav aktīva.
Sadarbības ar VK mērķgrupām vērtējums	Ar masu medijiem, iedzīvotājiem, valsts pārvaldes iestādēm. Trūkst sadarbība ar uzņēmējiem un vides NVO.	Ar valsts pārvaldes iestādēm, pašvaldību.	Neiesaistās pašvaldības lēmumu pieņemšanas procesos. Sadarbība ar vietējiem masu medijiem, Rīgas NVO un starptautiskajām organizācijām.
Izmantotās metodes, veidojot sabiedrisko domu par vidi	Tikšanās ar amatpersonām, sabiedriskās apspriešanas, sabiedrību izglītojoši pasākumi u. c.	Raksti par vides jautājumiem, ikmēneša pielikums «Zaļā istaba»	Mājas lapa ar informāciju par videi draudzīgu rīcību; izglītojošas aktivitātes

Secinājumi (1)

1. *Vides rīcības programmā Liepājai 2009. – 2014.* piedāvātās rīcības **nav strukturētas atbilstoši VK cikla modelim.**

Secinājumi (2)

2. Būtiskākās **pozitīvās pazīmes** mērķgrupu sadarbībā:

- Vides jautājumu risināšanā ciešāka **sadarbība** – **starp pašvaldību, valsts pārvaldes iestādēm un masu medijiem,**
- Pašvaldības regulāri organizētie **sabiedrību izglītojoši pasākumi** vides aizsardzībā,
- Iespēja iedzīvotājiem **tikties** ar domes amatpersonām **personīgi, rakstīt vēstules, zvanīt pa telefonu.**

Secinājumi (3)

3. Būtiskākās **negatīvās pazīmes** mērķgrupu sadarbībā:
- pašvaldības **nepietiekama sadarbība ar vides NVO un uzņēmējiem,**
 - **nepietiekama iedzīvotāju informētība** par vides jautājumiem,
 - **zems iedzīvotāju iesaistīšanās līmenis** vides jautājumu risināšanā un lēmumu pieņemšanā,
 - **vides komunikācijas rīcības plāna trūkums.**

Secinājumi (4)

4. **Galvenais priekšnosacījums** vides komunikācijas veiksmīgai attīstībai un pastāvēšanai – **visu mērķgrupu ieinteresētība, līdzdalība un sadarbība** vides jautājumu un problēmu risināšanā,

5. Ir **izstrādāti priekšlikumi** VK pārvaldībai - mērķgrupu sadarbības veicināšanai Liepājas pilsētas pašvaldībā.

Priekšlikumi VK pārvaldībai Liepājas pilsētas pašvaldībā (1)

VK komponente	Mērķgrupa
	Pašvaldība
Sabiedrības sadarbība	<ul style="list-style-type: none">• Plānot dažādu mērķgrupu sadarbības procesus• Veicināt mērķgrupu sadarbību vides jautājumu risināšanā<ul style="list-style-type: none">- Iesaistīt visas mērķgrupas pašvaldības sabiedriskajās apspriešanās- Rīkot sadarbības projektus ar dažādām mērķgrupām- Piešķirt finansējumu vietējo NVO kopīgo projektu realizēšanai- Regulāri informēt iedzīvotājus par dažādu iestāžu kompetenci vides aizsardzības jautājumos- Regulāri veidot darba grupas vides jautājumu risināšanai un pieaicināt tajā dažādu mērķgrupu pārstāvjus- Izveidot uzņēmumu vides aizsardzības licencēšanas sistēmu

Priekšlikumi VK pārvaldībai Liepājas pilsētas pašvaldībā (2)

VK komponente	Mērķgrupa	
	Pašvaldība	Vides NVO
Sabiedrības līdzdalība	<ul style="list-style-type: none"> • Plānot sabiedrības līdzdalības procesu norisi pašvaldībā • Veicināt sabiedrības līdzdalību pašvaldības vides lēmumu pieņemšanas procesos - Rīkot apmācību seminārus par interešu aizstāvību lēmumu pieņemšanas procesos - Regulāri rīkot dažādu mērķgrupu aptaujas un intervijas par aktuālākajām vides problēmām pašvaldībā - Veicināt jaunas vides NVO izveidi - Rīkot regulāras tikšanās ar uzņēmējiem par vides jautājumiem 	<ul style="list-style-type: none"> - Rosināt pašvaldību papildināt vides komisijas sastāvu ar vides NVO deleģēto pārstāvi - Iesaistīt skolēnus un studentus NVO organizētajos vides projektos un aicināt kļūt par aktīviem NVO biedriem

Priekšlikumi VK pārvaldībai Liepājas pilsētas pašvaldībā (3)

VK komponente	Mērķgrupa	
	Pašvaldība	Masu mediji
Vides informācija	<ul style="list-style-type: none"> • Plānot vides informācijas procesu norisi pašvaldībā • Pilnveidot vides informācijas aprites sistēmu pašvaldībā - Iecelt atbildīgo amatpersonu par vides informācijas izplatīšanu pašvaldības teritorijā - Domes informatīvā izdevumā "Katram liepājniekam" izveidot atsevišķu rubriku par vidi - Izvietot plakātus ar informāciju par pašvaldības aktuālītātēm vides jomā sabiedriskās vietās 	<ul style="list-style-type: none"> - Publicēt pozitīvos piemērus par vides NVO sasniegto un paveikto, kā arī par iedzīvotāju līdzdalību pilsētas vides jautājumu risināšanā - Laikrastā "Kurzemes vārds" izveidot atsevišķu rubriku par vidi

Literatūra un avoti

1. Kuršinska, S., Ernšteins, R. *Sadarbības komunikācijas princips pārvaldībā*. 2. nodaļa, 1. daļa. Pieejams: http://vide.lu.lv/lat_projekti.html.
2. Lagzdiņa, Ē., Bendere, R., Ozola, A., Brizga, J., Kauliņš, J. *Vides komunikācija un vides politikas integrācija*. Rīga: REC Latvija, 2010.
3. Strautmanis, J. *Vides ētika un vides tiesības*. Rīga: zvaigzne ABC, 2003.
4. Vanags, E., Vilka I. *Pašvaldību darbība un attīstība*. Rīga: Latvijas Universitātes Akadēmiskais apgāds, 2005.
5. *Vide un ilgtspējīga attīstība*. Māra Kļaviņa, Jāņa Zaļokšņa redakcijā. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2010.

Paldies par uzmanību!